

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 32657917-610-34778
Konu : Soru Önergesi (7/1256)

07/03/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mehmet BEKAROĞLU tarafından Bakanlığımızı yönltilen 7/1256 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Sema RAMAZANOĞLU
Bakan

EK :
Soru Önergesi (2 Sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır

03./03./2016..

EZBİNA
V.H.K.İ

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (yOsuhH-9iKEww-Zm28/K-IefKdp-98zuJtXg) kodunu yazınız.

İlgili soru önergesinde;

“Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'na yaptırılan Türkiye Özürlüler Araştırması'na göre, özürlü nüfusun toplam nüfus içindeki payı %12.29'dur. Buna göre Türkiye'de 9 milyon engelli yaşıyor. Aynı araştırmaya göre, 0-19 yaş grubunda hem bedensel hem de zihinsel engelli olanları oranı %5'tir.

Doğuştan ve sonradan gelişen hastalıklar dolayısıyla bedensel ve zihinsel engelli duruma gelen çocukların kronik rahatsızlıkları tıbbi alanda “serebral palsi” diye adlandırılır. Bu rahatsızlık doğum öncesinde, doğum sırasında ya da hayatın ilk yıllarında beyindeki bir gelişme bozukluğu, iltihap, travma veya anoksiye -beynin oksijensiz kalması- bağlı olarak gelişebilir. Türkiye'de yaklaşık olarak her yıl yirmi bin bebek bu hastalık tablosu ya da benzeri bedensel ve zihinsel engellilik ile hayata başlamaktadır.

Bu tür rahatsızlığı olan çocukların ve gençlerin bakımı, tüm aile üyelerini, aile içi ve dışı ilişkileri etkileyen, yaşam boyu süren bir durumdur. Yapılan araştırmalar, zihinsel engelli çocuğu olan ailelerde, sağlıklı çocuğu olan anne-babalara göre ebeveynlik stresinin daha yüksek olduğunu göstermiştir. Aileler psikolojik-sosyal sorunlar ve ekonomik güçlükler yaşamaktadır. Özellikle anneler, ağır yükler altında kalıyor. Maalesef ülkemizde bu çocukların rehabilitasyonu ve bakımıyla ilgilenen yeteri kadar kurum yok. Bu insanları “alın size 600 TL evde bakım ücreti” deyip kaderlerine terk edemezsiniz. Maddi desteğin dışında, çocukların yanı sıra annelerin ve babaların da rehabilitasyona ortak edilmesi gerekiyor. Bu sorunlar için yeteri kadar gündüz bakım evleri açılması gerekiyor. Ayrıca sürekli bakım gerektiren hastalar için de sürekli kalabilecek kurumların açılması gerekiyor.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Bu konudaki zihinsel ve bedensel özürlü olan çocuklar ve gençlerin Türkiye genelinde tespit edilmesi konusunda yeni çalışmalar var mıdır?

SORU 3: Bu tip kronik hastaların bakımı, eğitimi ve tedavilerini kolaylaştıracak hangi çalışmalar yapılmaktadır?

SORU 6: Bilindiği gibi “serebral palsi” önlenabilir bir rahatsızlıktır. Bu rahatsızlığın önlenmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP 1-3-6: 30/03/2013 tarih ve 28603 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik”e göre serebral palsili bireylerin tespiti, Engelliler İçin Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmesi iş ve işlemleri Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Serebral Palsi tanısı alan birey ve ailelerin yaşadıkları sorunların çözümünde bu konuda faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde olmak ve sorunları yaşayan kişilerin çözüm aşamasında da varlıklarını göstermesini sağlayabilmek amacıyla sorun-ihtiyaç analizi çerçevesinde Bakanlığımız tarafından Serebral Palsi Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda serebral palsili bireylere yönelik faaliyet gösteren sivil toplum örgütü temsilcileri, aileler ve bu alandaki uzmanlar serebral palsili bireylerin sağlık, eğitim, sosyal hayata katılım, bakım, istihdam, erişilebilirlik v.b. ana konularıyla ilgili yaşadıkları sorunları belirtilmiş ve çözüm önerileri sunmuşlardır. Toplantıda sunulan sorun ve öneriler raporlaştırılmıştır. Serebral palsy tanısı almış engelli bireylerin ihtiyaçları-yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine yönelik toplantıya ilişkin önemli hususlar, engelli birey ve aileleri için yapılan ve yapılması planlanan konulara yönelik faaliyetler Bakanlığımız tarafından ilgili kurumlarla işbirliği ve koordinasyon içerisinde gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca İller Bankası Özel Eğitim Uygulama Merkezi ve İş Uygulama Merkezinde eğitim almakta olan çocuklara verilecek desteklere ilişkin kurum ve kuruluşlar arası işbirliği toplantısı (17.01.2014) düzenlenmiştir. Bu merkezlerde eğitim almakta olan serebral palsili ve otistik çocuklara verilebilecek destekler ile bu merkezlerde erken tanılan serebral palsili ve otistik çocuklar için “Erken Müdahale Programı” uygulamasına ilişkin görüş ve öneriler tartışılmıştır.

SORU 2: Bu hastaların sürekli ve yarı gün kalabileceği bakım evleri sayı ve nitelik olarak yeterli midir?

CEVAP 2: Türkiye’de 87 yatılı bakım ve rehabilitasyon merkezi, bunlara bağlı hizmet veren 108 Umut Evi, 5 gündüzlü bakım rehabilitasyon ve aile danışma merkezi bulunmaktadır. Her yıl yapılan bütçe planlamasında uygun görüldüğü üzere yeni merkez açılabilir.

SORU 4: Bu çocukların anne baba ve diğer yakınları için ne gibi çalışmalarınız var, bunların desteklenmesi için neler yapıyor?

SORU 5: Çocukların bakımını geniş ölçüde üstlenen annelerin yükünü hafifletmek için hangi çalışmalar yapılıyor?

CEVAP 4-5: Bakanlığımızca engelli çocuğa sahip ailelerin bilgilendirilmesine bilinçlendirilmesine yönelik Aile Eğitim Rehberi Setinin güncellenerek basımı gerçekleştirilmiştir. Engelli birey ve ailelerinin engellilik ve engelli bireyler konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi amacıyla ilk basımı 2006 yılında, son basımı 2008 yılında yapılan ve yedi engel grubuna yönelik hazırlanmış yedi kitapçıktan oluşan Aile Eğitim Rehberi Setinin güncelleme ve gözden geçirme çalışması akademisyenler tarafından yapılmıştır. Hazırlanan ve basıma uygun bulunan beş kitabın (İşitme Engelli Çocuklar, Görme Engelli Çocuklar, Zihinsel Engelli Çocuklar, Motor Fonksiyonel Problemi Olan Çocuklar, Ruhsal Duygusal Bozukluğu Olan Çocuklar) 2000’er (toplam 10.000) adedinin basımı Aralık 2014’te tamamlanmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız bünyesinde hizmet vermekte olan ve gündüzlü bakım rehabilitasyon ve aile danışma merkezlerinde engellilerin ailelerine yönelik bilgilendirme ve yönlendirme, bireysel ve grup çalışmaları, aile danışmanlığı hizmetleri yürütülmektedir. Yatılı merkezlerde de aileler engelli üyeleri için bilgilendirilmekte ve gerekli olan mesleki çalışmalar yapılmaktadır. Bunlara ek olarak resmi bakım ve rehabilitasyon merkezlerine bağlı olarak evde bakıma destek hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca, ailelerin tatil, gezi, tedavi vs ihtiyaçları durumunda kuruluşlarda engellilere geçici süreli misafir hizmeti verilmektedir. Bu hizmetlerin yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır.